

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань
від 10 лютого 2025 року протокол № 2

ВИСНОВОК

Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань
за результатами розгляду звіту про діяльність Державного бюро розслідувань
за 2024 рік

Відповідно до частини першої статті 28 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» з метою забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю при Державному бюро розслідувань (далі – ДБР) утворюється Рада громадського контролю (далі – Рада) у складі 15 осіб, яка формується на засадах відкритого та прозорого конкурсу.

Згідно з частиною четвертою статті 23 цього Закону звіт Державного бюро розслідувань надається для висновку Раді, яка розглядає його упродовж 10 днів з дня надання. Звіт ДБР подається до відповідних державних органів та оприлюднюється разом із висновком Ради у разі його затвердження у встановлений строк.

На виконання вказаної норми Державне бюро розслідувань за супровідним листом від 31.01.2025 № 10-16-2973 надало для висновку Раді звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за 2024 рік (далі – Звіт).

Розглянувши Звіт, Рада громадського контролю при ДБР встановила таке.

Звіт має структуровану форму з розподілом на окремі розділи, у яких викладено інформацію, передбачену статтею 23 Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Так, у розділі «Загальні результати. Статистичні дані» містяться статистичні дані про результати діяльності ДБР за 2024 рік, у яких зазначено відомості, передбачені пунктом 1 частини третьої статті 23 цього Закону.

Аналіз вказаних відомостей свідчить про суттєве збільшення майже усіх показників у порівнянні з 2023 роком:

кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення зросла більш ніж втричі – **88 904** проти 27 996;

кількість заведених оперативно-розшукових справ (далі – ОРС) – **110** проти 62, за матеріалами **15** ОРС зареєстровано 15 кримінальних проваджень, у межах **23** ОРС розшукано 23 особи;

кількість осіб, стосовно яких складено обвинувальні акти щодо вчинення ними кримінальних правопорушень – **8 177** проти 7 584;

кількість осіб, стосовно яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду щодо вчинення ними кримінальних правопорушень – **3 087** проти 2 838, водночас кількість осіб, стосовно яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду – **19** (у 2023 – 10);

розмір збитків і шкоди, завданих кримінальними правопорушеннями – **6 145 млн грн** проти 2 200 млн грн, обсяги їх відшкодування – **479 млн грн** проти 161 млн грн;

до Агентства з розшуку майна та менеджменту активів (далі – АРМА) передано конфіскованого майна – **11 753 млн грн** проти 7 300 млн грн, дохід від управління активами склав **1 074 млн грн** проти 117,95 млн грн;

забезпечено накладення арешту та передачу в управління АРМА майна з-за кордону – яхту вартістю понад **100 млн дол. США** (Хорватія), будинок та нежитлове приміщення, земельну ділянку (Іспанія), цінні папери та грошові кошти на рахунках європейських банків на загальну суму **34,9 млн дол. США** та **7,9 млн євро**;

арештовано майно фігурантів кримінальних проваджень – **609 млн грн** (у 2023 році – 793,8 млн гривень).

Далі у Звіті наведено деталізовану інформацію за основними напрямками роботи відповідно до пріоритетів діяльності ДБР, визначених Стратегічною програмою діяльності Державного бюро розслідувань на 2022-2026 роки.

Так, подані у розділі **«Протидія злочинам проти основ національної безпеки України»** відомості свідчать про системну роботу ДБР з викриття злочинів вказаної категорії, зокрема: здійснювалось досудове розслідування у **1 602** кримінальних провадженнях (розпочато у 2024 р. – **447**), до суду направлено **520** обвинувальних актів стосовно **533** осіб, суди ухвалили **124** обвинувальні вирок.

Особливої уваги в умовах воєнного стану заслуговує робота ДБР, результати якої подано у розділі **«Розслідування кримінальних правопорушень, що знижують обороноздатність держави»**: розслідувалось **917** кримінальних проваджень (розпочато – **323**), до суду направлено **153** обвинувальні акти стосовно **224** осіб, суди ухвалили обвинувальні вирок у **31** кримінальному провадженні. При цьому встановлено збитків на суму понад **4 460 млн грн**, відшкодовано **53 млн грн**, арештовано майна на суму **103 млн гривень**.

З урахуванням актуального запиту суспільства на панування закону і справедливості, у цьому контексті також варто відзначити роботу ДБР щодо протидії зловживанням та порушенням у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, військово-лікарських комісіях (усього протягом року розслідувалось **224** кримінальні провадження) та медико-соціальних експертних комісіях (**12** кримінальних проваджень), перекриття каналів переправлення за кордон військовозобов'язаних (**310** кримінальних проваджень). Вказана інформація подана у розділі **«Розслідування щодо зловживань у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки»**.

Крім того, відповідно до інформації, поданої у розділі **«Повернення на службу військових, які самовільно залишили частини»**, у 2024 році ДБР скорегувало пріоритети органів досудового розслідування та реалізувало ряд заходів стосовно забезпечення розшуку військовослужбовців, які ухиляються від проходження служби, та повернення їх до військових частин, що свідчить про превентивний акцент на цьому досить чутливому для суспільства напрямі роботи. Ці заходи проводяться у тісній взаємодії із Офісом Генерального прокурора, Національною поліцією, СБУ, Військовою службою правопорядку, командуванням Міністерства оборони та Генерального штабу ЗСУ.

Наступні відомості, які містяться у Звіті, висвітлюють діяльність ДБР щодо захисту інших життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави.

Так, у розділі **«Результати розслідування кримінальних правопорушень у бюджетній сфері»** наведено такі показники діяльності ДБР: розпочато **218** кримінальних проваджень (протягом 2024 року здійснювалось розслідування у **708** кримінальних провадженнях), до суду направлено **171** обвинувальний акт стосовно **210** осіб, постановлено обвинувальні вирoki у **19** кримінальних провадженнях, встановлено збитків на суму понад **3 700** млн грн, відшкодовано **277,7** млн грн, арештовано майна на суму **54** млн гривень.

Інформацію про результати виконання одного із своїх важливих завдань – боротьбу з корупційними злочинами та хабарництвом – ДБР подало у розділі **«Боротьба з корупцією та протидія зловживанням у будь-яких сферах життєдіяльності держави відповідно до підслідності ДБР»**. Зокрема, у 2024 році слідчі розслідували **3 877** кримінальних проваджень, до суду направлено **455** обвинувальних актів стосовно **666** осіб, постановлено обвинувальні вирoki у **89** кримінальних провадженнях, встановлено збитків

на суму **1,989 млрд грн**, відшкодовано **119 млн грн**, арештовано майна на суму **404,8 млн грн**, загальний розмір неправомірної вигоди склав **56 млн гривень**.

Також необхідно відміти, що слідчі ДБР не обмежуються лише встановленням і розслідуванням фактів корупційних правопорушень, а й вживають заходів щодо виявлення майна та активів, отриманих посадовцями внаслідок таких злочинних дій, про що свідчать відомості, подані у розділі **«Виявлення необґрунтованих активів посадовців»**. За результатами цієї роботи слідчі ДБР розпочали досудове розслідування у **38** кримінальних провадженнях (всього здійснювалось розслідування у **83** кримінальних провадженнях), до суду направлено **8** обвинувальних актів стосовно **8** осіб, арештовано майна підозрюваних на суму **51,7 млн гривень**.

У розділі **«Протидія організованим злочинності»** наведена відповідна інформація: розпочато **44** кримінальні провадження (всього здійснювалось досудове розслідування у **155** кримінальних провадженнях), до суду направлено обвинувальні акти стосовно **63** організованих груп і злочинних організацій щодо **364** осіб, що майже в **1,6 разів більше, аніж у 2023 році**, винесено обвинувальні вироки у **10** кримінальних провадженнях, встановлено збитків на суму **246 млн грн**, під час досудового розслідування відшкодовано **8,8 млн грн**, арештовано майна на суму **103 млн гривень**.

Робота ДБР щодо захисту прав і свобод людини від перевищення повноважень працівниками правоохоронних органів висвітлена у розділі **«Протидія катуванням та іншим проявам неналежного поведіння, вчиненим працівниками правоохоронних органів»**, зокрема: слідчі ДБР розпочали досудове розслідування у **649** кримінальних провадженнях (всього здійснювалось розслідування у **2 211** кримінальних провадженнях), повідомлено про підозру **53** особам, до суду направлено **42** обвинувальні акти щодо **60** осіб, постановлено обвинувальні вироки у **10** кримінальних провадженнях.

Схвальним на думку Ради є рішення ДБР про утворення у Головному слідчому управлінні спеціалізованого підрозділу з протидії катуванням, запровадження моніторингу стану досудового розслідування кримінальних правопорушень щодо катувань та іншого неналежного поведіння працівниками правоохоронних органів.

Також увага ДБР фокусувалась на інших важливих напрямках. Зокрема у розділі **«Розслідування кримінальних правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища»** подано такі показники: досудове розслідування розпочато у **138** кримінальних провадженнях (всього здійснювалось розслідування у **583** кримінальних провадженнях), до суду

направлено **87** обвинувальних актів стосовно **154** осіб, постановлено обвинувальні вироки у **15** кримінальних провадженнях, встановлено збитків на суму **528** млн грн, відшкодовано **43,8** млн грн, арештовано майна на суму **76** млн грн, загальний розмір виявленої неправомірної вигоди склав понад **1** млн гривень.

Відповідно до поданих у розділі **«Протидія незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин»** відомостей, слідчі ДБР розпочали досудові розслідування у **295** кримінальних провадженнях цієї категорії (всього досудове розслідування здійснювалось у **942** кримінальних провадженнях), до суду направлено **170** обвинувальних актів стосовно **222** осіб, постановлено обвинувальні вироки у **92** кримінальних провадженнях, вилучено **1 287,7** г наркотичних засобів та **479** г психотропних речовин.

Розділ **«Виявлення правопорушень у податковій та митній сферах»** висвітлює відповідні кількісні показники роботи ДБР, зокрема:

у *податковій сфері* розпочато кримінальні провадження стосовно **67** податківців (всього досудове розслідування здійснювалось у **178** кримінальних провадженнях), до суду направлено **19** обвинувальних актів щодо **29** осіб, встановлено збитків на суму **84** млн грн, відшкодовано **2,7** млн грн, арештовано майна на суму **9** млн грн, загальний розмір неправомірної вигоди склав **800** тис. грн;

у *митній сфері* розпочато **74** кримінальні провадження (всього досудове розслідування здійснювалось у **327** кримінальних провадженнях), до суду направлено **60** обвинувальних актів стосовно **61** особи, встановлено збитків на суму **130** млн грн, відшкодовано **4,3** млн грн, арештовано майна на суму **30** млн грн, загальний розмір неправомірної вигоди склав **2,7** млн гривень.

Також ДБР виявляло та розслідувало кримінальні правопорушення, вчинені працівниками інших контролюючих органів, зокрема розпочато **139** кримінальних проваджень (всього розслідувалось **459**), до суду направлено **136** обвинувальних актів стосовно **153** осіб, встановлено **163,5** млн грн збитків, відшкодовано **6** млн грн, арештовано майна на суму **103,9** млн грн, загальний розмір виявленої неправомірної вигоди склав **2,7** млн гривень. За результатами судового розгляду постановлено обвинувальні вироки у **17** кримінальних провадженнях.

На думку Ради, окремої уваги заслуговує подана у розділі **«Розслідування у «Справах Майдану»**» інформація щодо розкриття злочинів, пов'язаних із масовими протестами у 2013-2014 роках, оскільки висвітлює відповідні кейси цього пріоритетного напрямку діяльності ДБР, за якими слідчі зібрали для

обвинувачення докази стосовно директора фсб рф, 20 високопосадовців спецслужб рф, колишніх Голови СБУ та начальника ДЗНД СБУ, колишнього першого заступника Голови СБУ – керівника Антитерористичного центру при СБУ, колишніх командирів та бійців РМОП «Беркут» УМВС України.

Крім того, повідомлено про нову підозру колишнім Президенту України та Міністру внутрішніх справ України у створенні та керівництві злочинною організацією, незаконному перешкоджанні акціям протесту у період з 30 листопада 2013 року до 18 лютого 2014 року у центральній частині Києва, що призвело до загибелі їх учасників та спричиненні їм тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості.

Окремо подано результати роботи працівників Управління забезпечення особистої безпеки щодо їх участі у затриманні осіб, забезпечення заходів безпеки тощо.

Наступні розділи Звіту містять відомості про стан виконання Стратегічної програми діяльності ДБР на 2022-2026 роки та іншу інформацію, передбачену частиною третьою статті 23 Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Зокрема, схвальної оцінки заслуговує інформація розділу **«Стратегічна програма діяльності»**, яка висвітлює роботу всього колективу та його вагомий внесок у забезпечення законності і справедливості, рівності всіх перед Законом, вжиті заходи щодо розвитку ДБР та посилення його ролі в системі кримінальної юстиції.

Варто відмітити, що у 2024 році ДБР суттєво зміцнило інституційні засади своєї діяльності, заклало правове підґрунтя для вдосконалення його діяльності як незалежного, ефективного і сучасного правоохоронного органу:

збільшено граничну чисельність працівників з 1 600 до 1 900 осіб;

особи рядового і начальницького складу отримали право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю під час дії надзвичайного або воєнного стану;

врегульовано порядок пенсійного забезпечення та інших соціальних гарантій осіб рядового і начальницького складу;

запроваджено психологічне забезпечення працівників та кандидатів на зайняття посад;

активно впроваджувались новітні інформаційні технології, розширювалась електронна взаємодія з державними органами влади, здійснювалось надійне реагування на кіберзагрози;

поглиблювалась міжнародна взаємодія, набувався досвід правоохоронних

органів інших країн;

забезпечено системне підвищення рівня професійної майстерності працівників, проведення спортивних та культурно-освітніх заходів, взаємодія із громадянським суспільством, участь у соціальних проєктах.

Більш детальна інформація про вказані досягнення подана у наступних розділах Звіту.

Зокрема, аналіз розділу **«Команда. Кадрове забезпечення»** дає підстави вважати, що керівництво ДБР і надалі продовжує докладати зусиль для забезпечення гідних умов праці для працівників ДБР, можливостей для підвищення їх кваліфікації та кар'єрного зростання.

Так, затверджена у 2024 році Мотиваційна програма ДБР сприяла посиленню мотиваційних чинників проходження служби (роботи) для працівників ДБР, забезпечено реалізацію інституту наставництва та підвищення професійного рівня працівників ДБР, вирішено низку питань їх соціального захисту, посилено співпрацю з вищими навчальними закладами, активно використовувались механізми заохочування працівників та просування по службі осіб рядового і начальницького складу.

Заходи, спрямовані на запобігання та протидію корупційним проявам у діяльності працівників ДБР, подальшого впровадження механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків у системі правоохоронного органу, викладено у розділі **«Внутрішній контроль»**.

Варто відмітити розроблену систему управління заходами протидії корупції, яку покладено в основу Антикорупційної програми ДБР на 2023-2025 роки, а також системні заходи щодо запобігання корупційним проявам, порушенням правил етичної поведінки, виникненню конфлікту інтересів.

Управлінням внутрішнього контролю завершено 31 службове розслідування стосовно працівників ДБР, за результатами яких було прийнято відповідні рішення згідно з вимогами Закону України «Про Державне бюро розслідувань». Крім того працівники цього підрозділу активно залучались до супроводження кримінальних проваджень та виконання доручень слідчого, безпосередньо виявляли злочини, пов'язані із спробою підкупу працівників ДБР та шахрайськими діями.

На постійній основі виконувались вимоги Закону України «Про Державне бюро розслідувань» щодо обов'язкового проходження працівниками ДБР психофізіологічного дослідження – **1 684** досліджень протягом 2024 року.

Відповідно до розробленого Порядку організації заходів психологічного забезпечення працівників та кандидатів на зайняття посад у ДБР проведено **145** психологічних досліджень.

У розділі **«ІТ-інфраструктура»** висвітлено переконливі результати роботи з розбудови сучасної інформаційної інфраструктури в системі ДБР, у тому числі з використанням штучного інтелекту, розширення електронної міжвідомчої взаємодії.

Крім того, заслуговує на схвальну оцінку надійна система захисту від кіберзагроз, яка забезпечує безперебійне функціонування інфраструктури.

Важливу роботу щодо вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють діяльність ДБР, висвітлено у розділі **«Взаємодія та співпраця. Нормотворча діяльність»**. Зокрема усунуто прогалину щодо пенсійного забезпечення осіб рядового і начальницького складу ДБР, унормовано питання застосування особами рядового і начальницького складу заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї у період дії надзвичайного або воєнного стану, урегульовано питання можливості отримання особами рядового і начальницького складу ДБР статусу учасника бойових дій, внесено необхідні зміни в частині збільшення чисельності, а також щодо проходження служби особами рядового та начальницького складу.

Зазначене є також результатом міжвідомчої комунікації, що відображено у розділі **«Взаємодія з профільними комітетами верховної ради України»**. Варто відмітити участь працівників ДБР у робочих групах, створених комітетами Верховної Ради України, та засіданнях відповідних комітетів з обговорення законопроектів, що стосуються діяльності ДБР, інших питань в межах компетенції.

У розділі **«Міжнародне співробітництво»** висвітлено належний стан взаємодії ДБР з компетентними органами інших країн, міжнародними організаціями та їх представництвами в Україні, зокрема протягом 2024 року організовано низку міжнародних зустрічей, **335** працівників взяли участь у навчальних заходах, що здійснювались за підтримки міжнародних партнерів, підписано **3** меморандуми про співпрацю з правоохоронними органами інших країн, забезпечувалась реєстація та реалізація проєктів міжнародної технічної допомоги.

Крім того, ДБР активно використовує в практичній діяльності інструменти міжнародної правової допомоги, можливості Мережевого додатку для обміну інформацією Європейського поліцейського офісу (SIENA), Камденську міжвідомчу мережу з питань повернення активів (CARIN).

За результатами аналізу розділу **«Прозорість та підзвітність»** Рада вітає розбудову співпраці ДБР із громадським суспільством та позитивно оцінює формат взаємодії з медіа, що безумовно важливо в умовах сьогодення.

Так, на своєму офіційному вебсайті та у соцмережах ДБР опубліковано понад **1 000** інформаційних повідомлень, які також перекладено англійською мовою, здійснено майже **300** включень у прямі ефіри різноманітних телевізійних каналів, забезпечено проведення низки кампаній з популяризації ДБР та підвищення рівня суспільної довіри.

У розділі **«Рада громадського контролю»** подано інформацію про діяльність Ради громадського контролю при ДБР попереднього скликання, якою, зокрема, затверджено зміни до Правил професійної етики працівників Державного бюро розслідувань у частині обов'язкового врахування Принципів ефективного ведення опитування під час розслідування та збору інформації (Принципів Мендеса).

З метою забезпечення безперервності роботи цього консультативно-дорадчого органу ДБР забезпечило проведення відкритого та прозорого конкурсу з добору членів РГК, що дало можливість сформувати та затвердити новий склад Ради.

У розділі **«Робота зі зверненнями громадян»** надано розгорнуту за видами та способами надходження інформацію про кількість звернень, які надійшли на розгляд до ДБР.

Інформацію про виконання у 2024 році бюджетної програми та стан матеріально-технічного забезпечення висвітлено у розділі **«Кошторис та його виконання»**.

Варто зазначити, що протягом 2024 року проведено **9** планових та **2** позапланових внутрішніх аудити, на основі яких надано **85** рекомендацій, кожна з яких була прийнята керівництвом центрального апарату та територіальних управлінь ДБР (розділ **«Аудит»**). Водночас за результатами проведених контрольних заходів не виявлено фактів незаконного, неефективного чи нецільового використання бюджетних коштів, виділених на забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань.

ВИСНОВКИ

Розглянувши відповідно до покладених завдань звіт Державного бюро розслідування за 2024 рік, Рада вважає, що Звіт містить необхідні відомості про стан виконання Стратегічної програми діяльності ДБР на 2022-2026 роки та іншу

інформацію, передбачену статтею 23 Закону України «Про Державне бюро розслідувань».

Рада відмічає суттєве збільшення статистичних показників діяльності ДБР за 2024 рік у порівнянні з 2023 роком та вважає, що робота цього правоохоронного органу у 2024 році здійснювалась відповідно до визначених у Стратегічній програмі діяльності ДБР на 2022-2026 роки пріоритетів.

Зокрема, викривались зрадники та колаборанти, корумповані чиновники та недобросовісні постачальники у сфері забезпечення потреб Сил оборони, масштабні зловживання у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки і військово-лікарських комісіях, канали незаконного переміщення чоловіків призовного віку через державний кордон, інші кримінальні правопорушення, які знижують обороноздатність держави.

Необхідно відмітити динаміку розслідувань злочинів у «справах Майдану» та притягнення винних до законної відповідальності, роботу з протидії катуванню.

Також увага ДБР фокусується на викритті корупційних механізмів у різних сферах життєдіяльності, виявленні необґрунтованих активів та фактів незаконного збагачення посадовцями, протидії організованій злочинності відповідно до підслідності.

Варто зазначити про дані соціологічних опитувань у 2024 році, згідно з якими рівень суспільної довіри до ДБР сягнув 45 відсотків.

Так, протягом 2024 року ДБР зміцнювало інституційні засади та вдосконалювала свою діяльність як незалежного, ефективного і сучасного правоохоронного органу.

Утворено спеціалізований підрозділ з протидії катуванням, збільшено граничну чисельність працівників ДБР, отримано законне право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю під час дії надзвичайного або воєнного стану.

Крім того, врегульовано низку важливих мотиваційних чинників, зокрема щодо окремих соціальних гарантій осіб рядового і начальницького складу, забезпечено системне підвищення рівня професійної майстерності працівників, проведення спортивних та культурно-освітніх заходів, а також взаємодію із громадянським суспільством, участь у соціальних проєктах, запроваджено психологічне забезпечення працівників та кандидатів на зайняття посад в ДБР.

За результатами внутрішнього аудиту не виявлено фактів незаконного, неефективного чи нецільового використання бюджетних коштів, виділених

на забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань.

Таким чином, на думку Ради важливо зберегти позитивну динаміку щодо виконання покладених на ДБР завдань із запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його компетенції, відповідно до визначених пріоритетів роботи та з урахуванням запиту суспільства на панування закону і справедливості, забезпечивши раціональний розподіл наявних сил і засобів для ефективного виконання своєї місії.

Не зважаючи на певні досягнення щодо виконання Стратегічної програми діяльності Державного бюро розслідувань на 2022-2026 роки, Рада рекомендує ДБР зосередити зусилля на розробленні та забезпеченні прийняття в установленому порядку відповідних нормативно-правових актів, організаційно-розпорядчих документів ДБР, поглибленні співпраці з профільними комітетами Верховної Ради України та іншими державними інституціями. Також, за можливості, залучати до вказаної роботи Раду громадського контролю при ДБР та інших представників громадськості.

Ураховуючи викладене, Рада громадського контролю при ДБР схвалює діяльність Державного бюро розслідувань протягом 2024 року та затверджує Висновок за результатами розгляду Звіту.

Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за 2024 рік розглянуто та схвалено на черговому засіданні Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань 10 лютого 2025 року.

**Голова Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань**

Богдан ГОЛОВКІН

**Секретар Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань**

Сергій СЛЮСАРЕНКО